

ECONOMIA BARCELONA -
12 desembre 2021 2.00 h

Una Barcelona endarrerida en la recuperació esmena el patró històric postcrisi

- Tradicionalment, la capital catalana actuava de motor en les millores que arrencaven en el litoral i avançaven a l'interior, però s'ha alterat l'esquema

Les estacions plenes en el pont de la Puríssima són el màxim comportament de l'interior del país. QUIM PUIG.

FRANCESC MUÑOZ DORADO

- BARCELONA

Barcelona es recupera de l'impacte de la covid-19,

La recessió del 2020 reflecteix el

però més lentament que la mitjana de Catalunya i aquest fet suposa una anomalia històrica. El patró de sortides de les crisis atorgava un rol capdavantier a la capital catalana i la seva àrea metropolitana i, obrint més el focus geogràfic, a una franja que recorre el país de nord a sud resseguint l'AP-7.

col·lapse dels serveis personals

Els nivells de despesa i la feina no s'han recuperat tant a Barcelona

Però ni aquesta crisi ha estat normal ni ho està sent la recuperació, almenys en el cas de Barcelona ciutat.

El darrer informe sobre l'economia catalana del servei d'estudis del BBVA ofereix dues evidències que això està sent així. La primera són les afiliacions a la Seguretat Social, que van caure en una primera instància i després s'han anat recuperant, però de manera desigual en el territori. Així, per exemple, les àrees urbanes que estan fora de la regió metropolitana de Barcelona van recobrar el nivell precrisi el segon trimestre d'aquest any; a la Costa Daurada i la Costa Brava, això va succeir una mica més tard, coincidint amb la campanya d'estiu, igual que a la resta de Catalunya, amb l'excepció de Barcelona ciutat, que encara al setembre mantenia nivells inferiors als d'abans de la covid. Un turisme urbà que, sense la implicació del visitant estranger, té dificultats per rebrotar, un comerç al qual li ha costat reanimar-se –almenys fins al Black Friday i la campanya de Nadal– i un menor impuls de l'ocupació pública explicarien aquesta circumstància, segons el BBVA.

L'altra pista és la despesa dels ciutadans en el territori. A partir de les dades agregades de l'ús

de targeta de pagament dels clients de l'entitat financera, es poden observar patrons de consum i de la mobilitat associada. La conclusió és que “a Barcelona els nivells de despesa no s'estan recuperant tant com a la resta de Catalunya -diu Miguel Cardoso, economista en cap per a Espanya de BBVA Research-. Això és així, en part, perquè quan els barcelonins s'han pogut moure no han escollit la seva província per gastar, sobretot pel que fa als serveis”. Tampoc ha estat l'escollida per la resta de catalans ni d'espanyols que es desplacen a Catalunya i que són clients de l'entitat. Girona, Lleida i Tarragona han sortit reforçades.

Però, com es deia, aquesta no era la manera habitual de sortir de les crisis. El catedràtic d'economia aplicada de la UAB Josep Oliver, estudiós del creixement comarcal, sol explicar que primer es recuperen les comarques del litoral amb Barcelona en el grup de capçalera i amb posterioritat els increments de renda dels ciutadans d'aquests territoris es van repartint cap a l'interior del país com una taca d'oli, en un procés que es pot allargar anys. De fet, hi ha comarques del rerepaís que encara s'estaven recuperant de la crisi del 2008 quan ha irromput el xoc pandèmic.

Cal assenyalar que l'impacte de la covid en l'economia també ha tingut un repartiment geogràfic desigual. “La recessió del 2020 reflecteix fonamentalment el col·lapse dels serveis personals, en els quals Catalunya està més especialitzada, i de retruc el de les exportacions, gràcies a les quals havíem aconseguit grans millores els darrers anys”, explica Oliver. El pes d'aquests serveis personals (immobiliari, transport, comerç, hostaleria i activitats artístiques i recreatives) en cada comarca i la profunditat de caiguda dibuixa el mapa de la

crisi. L'*Anuari econòmic comarcal 2021*, que també edita el BBVA, situa entre les comarques més castigades la Val d'Aran (-23,2%), el Baix Empordà (-16%), la Selva (-15,4%), la Cerdanya (-15,2%) i el Bages (-14,6%), són caigudes del valor afegit brut (VAB), un indicador equiparable al PIB menys els impostos indirectes nets. La mitjana del conjunt de Catalunya és de -11,3% i hi ha 15 comarques amb nivells superiors, entre les quals el Barcelonès (-11,7%). Del costat de les comarques menys afectades destaquen la Ribera d'Ebre (-5,3%), el Pallars Sobirà (-5,7%) i la Terra Alta (-6,4%).

Aquestes caigudes s'han de posar en el context de la recuperació de la crisi financera que va començar el 2008 i es va allargar en termes macroeconòmics fins al 2013. En aquest sentit, la caiguda del 2020 ha matisat molt la sortida de l'anterior crisi. Malgrat això, a Catalunya el saldo 2013-2020 és positiu (4,5%), però el del territori és força desigual. Les comarques de muntanya han retrocedit (-2,5%), i l'eix gironí gairebé s'ha estancat (0,5%), mentre que les comarques centrals (5,6%) i les de l'eix metropolità de Barcelona (5,2%) han estat les més dinàmiques.